

REFERAT Sundheds- og Ældreudvalget d. 13-04-2021

Mødedato Tirsdag d. 13. april 2021 kl. 16:00

Mødested Teams-møde

Indholdsfortegnelse

Velfærdsaftale på dagtilbudsområdet.....	3
Digitalt underskriftark.....	7

Punkt 52: Velfærdsaftale på dagtilbudsområdet

28.00.00-P20-1-20

Sundhedsudvalget

Sundhedsudvalget

Resume

Sagen afgøres i: Byrådet

Lov om velfærdsaftaler forventes at træde i kraft medio maj 2021. Med henblik på indgåelse af velfærdsaftale på dagtilbudsområdet mellem regeringen og Rebild Kommune fremlægges til politisk behandling udkast til 'Mål og retning for dagtilbudsområdet under velfærdsaftalen i Rebild Kommune' og udkast til 'Oversigt over regler i Rebild Kommune under velfærdsaftale'. Derudover skal der træffes beslutning om flerårige budgetter for dagtilbuddene og kompetence til at frisætte de private dagtilbud på deres anmodning. Velfærdsaftalen kan træde i kraft i Rebild Kommune umiddelbart efter politisk godkendelse i Folketinget. Den endelige dato kendes ikke endnu, men velfærdsaftalen forventes, at træde i kraft i Rebild Kommune d. 1. juni 2021 og løbe frem til 30. juni 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Statsministeren annoncerede ved sin tale til Folketingets åbning i oktober 2020 regeringens ønske om at indgå velfærdsaftaler med 7 kommuner. En velfærdsaftale er en ny, samarbejdsbaseret vej til at udvikle velfærden og skabe større råderum lokalt, både for borgerne og medarbejderne. Regeringen ønsker at indgå velfærdsaftaler for 3 velfærdsområder: dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet. Rebild Kommune er sammen med Helsingør Kommune udpeget til dagtilbudsområdet.

Ambitionen med velfærdsaftalen er, at ledere og medarbejdere skal sættes fri af bureaukrati og regulering. Regeringen har forpligtet sig på i videst muligt omfang at sætte kommunerne fri af statslig regulering. Der vil dog blive sat nogle 'hegnspæle', som fastlægger vilkår, der ikke kan fraviges. Kommunerne forpligter sig ligeledes på at gennemføre en omfattende fritagelse fra kommunal regulering på det udvalgte område. Det politiske niveau skal sætte mål og retning, og derefter skal opgaven med at skabe resultater sammen med borgerne overlades til medarbejdere og ledere lokalt. Erfaringerne fra forsøgene vil efterfølgende skulle bruges til at forbedre velfærden på tværs af hele Danmark.

I november 2020 foretog byrådet en principgodkendelse af Rebild Kommunes indgåelse af velfærdsaftale med regeringen. Siden er der arbejdet i mange fora og på forskellige niveauer med at få klarlagt, organiseret og struktureret opgaven frem mod endelig indgåelse af aftalen. Rebild Kommune indgår i et tæt samarbejde med forældre, dagtilbud, ministeriet, KL, VIVE og de andre involverede kommuner herom. Dette uddybes i afsnittet om projektorganisering.

Rammer for Rebild Kommunes velfærdsaftale

Efter principgodkendelsen blev der den 9. december 2020 lavet Aftale om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet. Aftalen fastsætter formål og ambition med velfærdsaftalerne på området og et første bud på såkaldte hegnspæle. Hegnspælene udgør de få centrale regler, som dagtilbuddene fortsat vil skulle efterleve. Det betyder samtidig at der frisættes fra alle andre regler og retningslinjer, som ikke er fastsat med en hegnspæl. Det endelige bud på nationale hegnspæle er til politisk behandling nu, hvor lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet er fremsat i Folketinget. Den endelige dato for behandling er ikke fastsat endnu, men lovforslaget forventes færdigbehandlet medio maj. Lovforslaget som fremsat kan findes på: https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/L199/som_fremsat.htm

Kommunalt skal der tages stilling til, hvilke af de mulige nationale frihedsgrader, man ønsker at udnytte. Med lov om velfærdsaftaler får kommunen så at sige opstillet en række regler/paragraffer i dagtilbudsloven samt tilhørende bekendtgørelser, som kommunen kan vælge at 'tænde eller slukke for'. Det er et krav, at den på ethvert tidspunkt gældende retsstilling i kommunen fremgår af kommunens hjemmeside, så borgerne ved hvilke regler, der gælder/'er tændte', og hvilke der er friset fra/'slukkede'. Derudover skal kommunen vedtage hvilke hegnspæle, der ønskes fastsat af *kommunale* regler og retningslinjer. Disse skal indgå i et det kommunebilag, som Rebild skal medsende til den endelige velfærdsaftale mellem regeringen og Rebild Kommune. For overskuelighedens skyld er et både de nationale og kommunale regler og retningslinjer, som ønskes fastholdt som hegnspæle samlet i ét overblik, som er vedlagt nærværende sag med titlen; "Oversigt over regler for dagtilbud i Rebild Kommune under velfærdsaftalen".

Kommunal frisættelse - fra kommunale regler og retningslinjer

På tilsvarende vis som i lov om velfærdsaftaler, skal Rebild Kommune som beskrevet ovenfor udforme et kommunebilag til velfærdsaftalen med regeringen, hvor de *kommunale* hegnspæle fremgår sammen med en

beskrivelse af eksempler på frisættelse fra kommunal regulering. Metoden med at sætte få centrale hegnspele og derved samtidig frisætte fra alt andet er ligeledes anvendt i Rebild Kommune.

Der har været opbakning fra både dagtilbud og politikere til at understøtte velfærdsaftalens ambition med omfattende frisættelse. Præciseret har der været et ønske om at sikre forældres rettigheder og de ydre vilkår for dagtilbuddene. Samtidig har der været et ønske om at give størst mulig frihed til, at dagtilbuddene i praksis kan udfolde deres ambitioner inden for disse få centrale hegnspele. Det betyder, at pladsanvisningsprincipper, principper for tilrettelæggelse af gæstepleje og VIP-regler eksempelvis foreslås fastholdt. Derimod foreslås der frisættelse fra de proces- og indholds krav, der eksempelvis har været til forældrebestyrelser.

Kommunal frisættelse - fra nationale regler

Med afsæt i samme sondring - rettigheder sikres og praksis frisættes - er udkastet til hvilke nationale regler, der ønskes at fastholde/'tænde' dannet. Det betyder, at reglerne omkring tilskud til pasning af eget barn, ret til deltid i forbindelse med barsel, kombinationstilbud og sprogvurdering og sprogstimulering af børn med behov og børn uden for dagtilbud eksempelvis ønskes fastholdt, da der er tale om rettigheder til dagtilbud/tilskud. For at frisætte dagtilbuddenes praksis ønskes proces- og indholds krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og tilhørende bekendtgørelse eksempelvis 'slukket', således at dagtilbuddene selv kan fastsætte, hvordan de vil arbejde med pædagogisk kvalitet.

Kommunal frisættelse - fra årligt budget/regnskab

Afsættet for aftalen er, at velfærdsaftalerne er økonomisk neutrale. Derfor fastholdes den økonomiske ramme og tildelingsmodellen. Der ligger samtidig en hensigt med velfærdsaftalen om at forsøgene kommunalt så vidt muligt skal arbejde med flerårige budgetter. Flerårsbudgetter vil i praksis betyde, at der gives et samlet budget for en periode f.eks. på 3 år. Dagtilbuddene vil kunne disponere inden for det samlede budget for perioden. Med andre ord vil der være fuld overførsel mellem årene. Med flerårsbudgetter vil dagtilbuddene i større grad få mulighed for at spare op til større investeringer på tværs af årene. De vil dermed ikke være begrænset i forhold til de nuværende overførselsregler, der kun giver mulighed for at overfører op til 5% i forhold til budget. Med flerårige budgetter vil der omvendt også være mulighed for at gøre brug af midler, som først tilfalder senere i budgetperioden. Rammerne for at arbejde med flerårige budgetter for de kommunale dagtilbud i Rebild Kommune er yderligere beskrevet i bilag vedlagt sagen. Velfærdsaftalen er placeret skævt i forhold til regnskabsår. Derfor foreslår forvaltningen at dagtilbuddene vil få et samlet budget for regnskabsårene 2021, 2022 og 2023, hvor der vil være fri overførsel mellem årene. I 2024 vil dagtilbuddene som udgangspunkt vende tilbage til de almindelige regler.

Mål og retning

Med velfærdsaftalen skal politikerne sætte mål og retning for velfærden. I udarbejdelsen af udkastet til Mål og retning for dagtilbud under velfærdsaftalen i Rebild Kommune er der taget udgangspunkt i de eksisterende politikker og strategier på området i anerkendelse af den involverende proces, som har frembragt disse. De eksisterende politikker fra Børne- og ungeområdet er kondenseret sammen med formålsparagraffen fra dagtilbudsloven til at udgøre det vedlagte udkast. Udkastet har været drøftet med bestyrelser, dagtilbud, styregruppen for velfærdsaftalen, den politisk følgegruppe samt de politiske udvalg.

Evaluering

Evaluering er en essentiel del af arbejdet med velfærdsaftalen. Der vil være evaluering på nationalt, kommunalt og lokalt niveau. Nationalt varetager VIVE evalueringen af arbejdet med velfærdsaftalen i relation til indfrielsen af dennes ambition på tværs af de tre velfærdsområder. Fokus er her på at evaluere på styreformen og dens evne til at skabe øget kvalitet. Kommunalt vil evalueringen have fokus på indfrielse af den kommunale mål og retning. Lokalt evalueres der på de initiativer, der iværksættes. Både nationalt og kommunalt er der et stort fokus på, at evaluering så vidt muligt skal tage afsæt i eksisterende data, og at indsamling af data så vidt muligt skal være så lidt indgribende i medarbejdernes tid og hverdag som muligt. Den kommunale og nationale evaluering vil derfor så vidt muligt tage afsæt i den eksisterende lokale dokumentation og evaluering.

Projektstyring og organisering

Rebild Kommune har siden annonceringen af velfærdsaftalen indgået i et tæt samarbejde med KL, Børne- og Undervisningsministeriet, VIVE og de andre involverede kommuner. Derudover er der etableret en organisering kommunalt, som har til formål at understøtte de lokale dagtilbud i arbejdet med velfærdsaftalen.

I de ni dagtilbudsdistrikter defineres organiseringen af velfærdsinitiativerne lokalt. Særligt skal der være fokus på, hvordan involveringen af forældre og medarbejdere organiseres med udgangspunkt i den lokale kontekst og de lokale behov.

For at understøtte det lokale arbejde er der nedsat del-projektgrupper, som samler erfaring og viden om en række tematikker af relevans for det fælles projekt. Der vil undervejs blive nedsat flere del-projektgrupper afhængig af fælles opmærksomheder og behov.

Der er nedsat en tværgående styregruppe, som består af bred repræsentation af interessenterne på området. Udover direktør og chef for området er forældre og de faglige organisationer repræsenteret. Derudover vil der være ad hoc repræsentation af repræsentanter for Center Sundhed, Kultur og Fritid samt Center Familie- og Handicap.

Endelig er der nedsat en politisk følgegruppe, som skal sikre bred politisk viden om projektet og opbakning hertil i byrådet og hen over et kommunalvalg. Følgegruppen kan endvidere komme med anbefalinger til den videre indsats

og bidrage til den brede kommunikationsindsats i hele perioden.

Fagudvalgene, Børne- og Familieudvalget samt Sundhedsudvalget, har sammen med byrådet det politiske ansvar for indfrielsen af velfærdsaftalen.

En uddybende beskrivelse og organisationsdiagram kan ses i bilag vedlagt sagen.

Proces- og milepælsplan

Vedlagt sagen er en opdateret proces- og milepælsplan samt et visuelt overblik over samme.

I foråret er der tilføjet kommunal og lokal markering af opstart af velfærdsaftalen. Derudover planlægges der med en fælles inspirationsdag, hvor dagtilbud og lokale kultur- og fritidsinstitutioner vil mødes og inspirere til nye initiativer på tværs.

Derudover er processerne omkring del-projektgrupperne blevet præciseret. Der har i den forberedende fase været nedsat del-projektgrupper, som har fokuseret på at klarlægge aftalens rammer og mål, ligesom planlægning af ledelses-/udviklingssporet har været opstartet i den forberedende fase. Efter vedtagelse af lov om velfærdsaftaler igangsættes de del-projektgrupper, som skal arbejde med evaluering, kvalitet og tilsyn. Del-projektgruppen for tilsyn arbejder i efteråret på at etablere og beskrive nye rammer for tilsynet under velfærdsaftalen, som forventes klar til ikrafttræden pr. 1. januar 2022. Kvalitet og evaluering er tæt forbundne grupper. Kvalitetsgruppen skal arbejde med at definere kvalitet i dagtilbud i Rebild Kommune; hvordan forstår vi kvalitet, og hvordan vurderer vi god kvalitet? Det arbejde bliver afgørende for evalueringsgruppen, som skal arbejde med at vurdere velfærdsaftalens betydning for kvalitet i dagtilbud - lokalt, kommunalt og nationalt.

Kommunikationsplan

Der arbejdes på en samlet kommunikationsplan, hvor der særlig inden opstart d. 1. juni vil være fokus på at få udbredt nyheden om de nye rammer og muligheder. Det er vigtigt her at fremhæve, hvordan der er tale om en omfattende frisættelse af dagtilbuddene. Via tillid til vores dygtige medarbejdere og engagerede forældre er hensigten at skabe større arbejdsro og plads til at udvikle kvalitet i dagtilbuddene lokalt. I forbindelse med vedtagelse af lov om velfærdsaftale vil der blive udsendt en pressemeddelelse, ligesom der vil være kommunikation omkring de opstarts-aktiviteter, der planlægges i maj og juni måned. Når velfærdsaftalen er overgået til opstartsfasen, vil der være fokus på at kommunikere de nye idéer og tiltag, som der arbejdes med i dagtilbuddene. I tråd med velfærdsaftalen vil en stor og vigtig del af kommunikationen også foregå lokalt i de enkelte dagtilbud. Kommunikationen vil foregå kontinuerligt gennem perioden med velfærdsaftalen med et forskelligt fokus for hver fase - fra opstart over implementering/eksperimentering til evaluering og resultater.

Private dagtilbud og pasningsordninger

De private dagtilbud kan anmode kommunalbestyrelsen om frisættelse jf. fremsatte lovforslag om velfærdsaftaler. De private dagtilbud er derfor som udgangspunkt ikke omfattet af de kommunale hegnspele, frisættelsen i den forbindelse og den kommunale mål og retning. Forvaltningen foreslår, at kompetencen til at godkende eventuelle anmodninger om frisættelse fra private dagtilbud tilfalder forvaltningen med efterfølgende orientering til Børne- og Familieudvalget.

Økonomi

Velfærdsaftalen er økonomisk neutral, men der kan arbejdes med flerårige budgetter som beskrevet i sagsfremstilling og bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Børne- og Familieudvalget og Sundhedsudvalget over for Økonomiudvalg og byråd anbefaler at godkende velfærdsaftale på dagtilbudsområdet herunder:

- Rebild Kommunes indgåelse af velfærdsaftale med regeringen, herunder de regler som fastholdes og de elementer, som der frisættes fra med velfærdsaftalen i Rebild Kommune jf. bilaget "Regler og retningslinjer for dagtilbud i Rebild Kommune under velfærdsaftalen"
- Velfærdsaftalen træder i kraft pr. 1. juni i 2024 i Rebild Kommune
- Mål og retning for dagtilbudsområdet i Rebild Kommune for perioden med velfærdsaftalen (1. juni 2021 - 30. juni 2024)
- Flerårige budgetter på dagtilbudsområdet, hvormed der vil være fri overførsel mellem de tre regnskabsår 2021, 2022 og 2023.
- At kompetencen til at godkende anmodning om frisættelse fra private dagtilbud og pasningsordninger tildeles forvaltningen med efterfølgende orientering til Børne- og Familieudvalget.
- At styrelsesvedtægten for dagtilbud tilrettes jf. byrådets beslutninger.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bruno Nielsen og Thomas Simoni Thomsen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Oversigt over regler i Rebild Kommune under velfærdsaftalen

Velfærdsaftalen - økonomi.doc

Plakat_velfærdsaftale

Projektstyring og organisering

Proces- og milepælsplan

Proces- og milepælsplan (visuelt overblik)

Punkt 53: Digitalt underskriftark

00.01.00-P35-3-21

Sundhedsudvalget

Sundhedsudvalget

Beslutning

Deltog i mødet:

Jeanette Sagan

Lene Schmidt Aalestrup

Rasmus Rask

Thomas Simoni Thomsen

Ole Frederiksen

Gitte Bundgaard Andersen

Bruno Nielsen

Fraværende:

Thomas Simoni Thomsen deltog ikke under punkt 52

Bruno Nielsen deltog ikke under punkt 52